

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/42744,Fabryka-Aparatow-Elektrycznych-Apena-w-Bielsku-Bialej.html>
19.05.2024, 12:57

Fabryka Aparatów Elektrycznych Apena w Bielsku-Białej

Hasło wydrukowane w **Tom V**

Fabryka Aparatów Elektrycznych Apena w Bielsku-Białej, producent elektrycznej aparatury rozdzielczej i zabezpieczającej. Zakład powstał w 1948 po upaństwowieniu Fabryki Aparatur Termicznych, od 1951 pod nazwą Śląskie Zakłady Wytwórcze Aparatury Elektrycznej A-8, od 1961 FAE Apena. 1958–1970 kolejne etapy rozbudowy przedsiębiorstwa przy ul. Leszczyńskiej i Partyzantów w Bielsku-Białej, 1974–1979 budowa zakładu FAE Apena w Jeleśni, 1984–1987 budowa kolejnego zakładu w Bielsku-Białej Mikuszowicach. 1993 zakład przekształcony w jednoosobową spółkę skarbu państwa, 1996 sprzedaż większościowego pakietu akcji konsorcjum Elektrim SA i Energomontaż-Eksport; 1998 ze spółki wydzielono Wydział Remontowy tworząc spółkę Apena-Remont. 2001 akcje FAE Apena SA kupił koncern General Electric, zmiana nazwy na GE Power Controls sp. z o.o. 2016 produkcja zostaje przeniesiona do nowego zakładu wybudowanego na terenach przemysłowych w Bielsku-Białej Wapienicy. 2018 zmiana właściciela i nazwy na ABB Industrial Solution Spółka z o.o. w Bielsku-Białej.

24 VIII 1980 na Wydziale Remontowym Edward Kubas zorganizował masówkę załogi na znak poparcia dla strajkujących robotników Wybrzeża, 11 IX 1980 E. Kubas i Jerzy Bałtakis uczestniczyli w zebraniu organizacyjnym Wojewódzkiego Komitetu Założycielskiego Samorządnych Niezależnych Związków Zawodowych w Bielsku-Białej, na czele Komitetu Założycielskiego „S” w Apenie stanął Stanisław Świerczek, E. Kubas został jego zastępcą; 25 IX 1980 St. Świerczek wybrany został w skład Prezydium MKZ w Bielsku-Białej. XI 1980 w wyborach KZ przew. został St. Świerczek, jego zastępcą E. Kubas, który de facto pełnił obowiązki przew.

27 I-6 II 1981 załoga Apeny uczestniczyła w podbeskidzkim strajku generalnym, zakładowym KS kierował E. Kubas, podczas strajku w zakładzie wydawany był „Strajkowy [Biuletyn](#) Informacyjny”, który nast. przekształcony został w pismo pt. „Solidarność Apeny”.

VI 1981 zatrudnionych 2,5 tys. osób, do „S” należało 2365 prac. Apeny.

Podczas I WZD Reg. Podbeskidzie w skład ZR wybrani zostali z Apeny: Mieczysław Adamczyk, J. Bałtakis, Ryszard Pietraszko i Rudolf Tyrna (został także delegatem na KZD). J. Bałtakis i R. Pietraszko oddelegowani zostali do pracy w ZR.

13 XII 1981 z Apeny internowanych zostało 8 osób: J. Bałtakis, Zbigniew Baron, Oswald Dobrzański, Stanisław Kubica, Lechosław Putek, Bogdan Rol, Marian Styczyński i Józef Tetlak, a 18 XII 1981 Józef Kierpiec; 14 XII 1981 załoga Apeny podjęła jednodniowy strajk protestacyjny. IX 1982 ujawnił się poszukiwany listem gończym R. Pietraszko.

1982–1989 – w zakładzie działała podziemna „S” kierowana przez E. Kubasa, organizowano pomoc dla rodzin internowanych i represjonowanych, zbierano składki członkowskie, wypłacano zasiłki i zapomogi, kolportowano podziemną prasę (gł. „Solidarność Podbeskidzia”). 28 IX 1983 aresztowano frezera Michała Wołyńca, drukarza i kolportera „Solidarności Podbeskidzia”, członka RKW „Trzeci Szereg”.

II 1989 w zakładzie powstał [Komitet Założycielski](#) „S” kierowany przez E. Kubasa, później wybranego na przew. KZ. 25 XI 1989 podczas III WZD w skład ZR weszli R. Pietraszko i R. Tyrna, a Stanisław Gluza wszedł w skład RKR.

1989–2014 E. Kubas był przew. KZ/Organizacji Międzyzakładowej „S”. 25 III 2014 przew. Organizacji Międzyzakładowej „S” wybrany został Adam Bryl, a przew. Międzyzakładowej Kom. Rewizyjnej E. Kubas.

VI 2021 w ABB Industrial Solution Spółka z o.o. w Bielsku-Białej zatrud. było 830 osób, a w spółce Apena-Remont 90 osób. Do „S” należało 445 osób. W ABB działał też związek zaw. Metalowcy skupiający ok. 80 członków.

1975–1990 Wydział III A Sekcja VI KWMO/WUSW w Bielsku-Białej prowadził Sprawę Obiektową krypt. Apena; działacze „S” Apeny rozpracowywani byli też w ramach Sprawy Operacyjnej krypt. Paczka.

Artur Kasprzykowski

Artur Kasprzykowski

[Bielsko-Biała, Region Pdbeskidzie](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)